

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรณีพิพาททางแพ่งที่เกิดขึ้นในอดีตยังไม่ซับซ้อน เป็นเพียงการพิพาทกันระหว่างคู่ความสองฝ่ายโดยมีผู้เกี่ยวข้องในคดีเพียงไม่กี่ฝ่ายเท่านั้น รัฐใช้กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องสัญญาและเรื่องละเมิดในการควบคุมด้านความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค กฎหมายเรื่องการซื้อขายในยุคแรกจึงมีหลักว่า “ผู้ซื้อต้องระวัง” (*caveat emptor / Let the buyer beware*) โดยผู้ซื้อสินค้าต้องเป็นผู้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบสินค้าที่ตนซื้อให้ดีก่อนจะมีการส่งมอบสินค้าแก่กัน หากตรวจพบภายหลังว่าสินค้าที่ซื้อไปชำรุดบกพร่อง ผู้ซื้อจะไม่สามารถเรียกร้องสิ่งใดจากผู้ขายได้ ซึ่งเป็นแนวคิดในระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม (Classic Capitalism) ที่ปล่อยให้ผู้ผลิตทำการแข่งขันกันด้วยตนเอง โดยรัฐจะไม่เข้าไปแทรกแซงหรือควบคุม ดังนั้น ผู้ผลิตซึ่งมีเงินทุนเยอะกว่าย่อมได้เปรียบในการผลิต ทำให้ผู้ผลิตรายเล็กที่ไม่มีเงินทุนในการแข่งขันจำเป็นต้องเลิกกิจการไปเป็นจำนวนมาก แนวโน้มที่ผู้ผลิตรายใหญ่จะผูกขาดในด้านสินค้าและบริการก็มีมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ระบบการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นทางการเป็นธรรมเสียไป และแนวโน้มที่ผู้ผลิตรายใหญ่จะตั้งราคาสินค้าเองตามความพอใจของตนเพื่อเอาเปรียบผู้บริโภคก็จะเพิ่มสูงขึ้น¹ หลักการดังกล่าวจึงไม่สามารถใช้ได้อีกต่อไป

รัฐจึงเริ่มมีการออกกฎหมายควบคุมให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม (Fair Competition) โดยจุดเริ่มต้นมาจากประเทศในแถบทวีปยุโรปที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law System) โดยพัฒนามาจากกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นจากกรณีคดีพิพาทกันในทางละเมิดเพื่อความเสียหายอันเกิดจากการใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ซึ่งมีความชำรุดบกพร่อง ผู้ผลิตมีหน้าที่ต้องป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายเพราะผู้ผลิตเป็นผู้อยู่ในฐานะที่จะควบคุมตรวจสอบคุณภาพของสินค้าก่อนถึงมือผู้บริโภคได้ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับผู้บริโภค แต่ปัญหา คือ เดิมหลักในเรื่องละเมิดในระบบกฎหมายจารีตประเพณีนั้น จำเลยจะต้องเป็นผู้มีหน้าที่ต่อโจทก์ตามสัญญาด้วย

¹ นนทวัชร นวตระกูลพิสุทธ์. (2560). *กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค*. โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 4.

โดยจะต้องเป็นคู่สัญญาระหว่างกันเท่านั้น จึงจะสามารถฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้ หากไม่มีความสัมพันธ์กันในทางสัญญาจะไม่สามารถเรียกสิ่งใดได้เลย หลักนี้จึงยังไม่ครอบคลุมกรณีที่จำเลยเป็นผู้กระทำให้เกิดความเสียหายโดยความประมาทเลินเล่อของตนตามหลักละเมิดด้วย²

กฎหมายในต่างประเทศมุ่งไปที่การเอาผิดจากตัวผู้ผลิตสินค้าที่วางจำหน่ายสินค้าในท้องตลาดแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภค ซึ่งความเสียหายในระยะแรกมุ่งไปที่ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และอนามัย ต่อมามีการขยายไปถึงความเสียหายทางจิตใจและความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพย์สินด้วย โดยขยายไปถึงขนาดว่าตัวผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริโภคเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงบุคคลใดก็ตามที่ได้รับ ความเสียหายจากทรัพย์สินนั้นด้วย ซึ่งเป็นหลักการที่ทำให้ความคุ้มครองผู้บริโภคอย่างมาก ดังนั้น ผู้ผลิตสินค้าจึงมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค แต่สินค้าที่โดยสภาพเป็นสินค้าอันตรายอาจจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายก็ได้ไม่จำเป็นว่าสินค้าที่อันตรายทุกชนิดจะต้องเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัยเสมอ

วิวัฒนาการทางกฎหมายเรื่องความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยในประเทศไทยนั้น อาจกล่าวได้ว่ามีมาตั้งแต่ช่วงสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเริ่มมีการออกกฎหมายเพื่อป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการบริโภคหามันนั้น ชื่อว่าพระราชบัญญัติหามัน พ.ศ. 2470 เป็นการตรากฎหมายฉบับแรกที่มีการคำนึงถึงสิทธิของผู้บริโภค ซึ่งต่อมากฎหมายฉบับนี้ได้พัฒนามาเป็นพระราชบัญญัติควบคุมอาหาร พ.ศ. 2484 และได้เกิดพระราชบัญญัติที่กล่าวถึงสิทธิของผู้บริโภคขึ้นอีกหลายฉบับ ช่วงแรกที่รัฐออกกฎหมายนั้น จะเน้นไปที่การควบคุมธุรกิจที่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคของประชาชนในประเทศ โดยมีมาตรการเรื่องโทษในทางอาญามาคอยกำกับให้ต้องปฏิบัติตาม แต่ยังไม่ได้มีการบัญญัติในส่วนของการเรียกร้องค่าเสียหายจากการกระผิดต่อผู้บริโภคเอาไว้ในกฎหมาย

ต่อมาความพยายามให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคโดยตรงขึ้น จึงมีการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นคณะหนึ่ง แต่คณะกรรมการดังกล่าวก็ถูกยุบเลิกไปเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ต่อมาได้มีการมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รับเรื่องในการจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคไปดำเนินการ เมื่อถึงสมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้จัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นสำเร็จและประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ใช้ชื่อว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ประกาศเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 โดยให้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายในวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 จากนั้นประมาณ 2 เดือนจึงได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี แม้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจะประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้วก็ตามก็ยังคงมีปัญหาในการดำเนินการ

² ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสถานต์. (2543). *กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน. หน้า 17-18.

หลายประการจึงทำให้ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ใน พ.ศ. 2541³ ฉบับที่ 3 ใน พ.ศ. 2556 และแก้ไขครั้งล่าสุดเป็นฉบับที่ 4 ใน พ.ศ. 2562

ในส่วนหลักของการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินในทางแพ่งแก่ผู้ผลิตสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ที่นำออกมาทำการจำหน่ายนั้น แต่เดิมประเทศไทยใช้หลักในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในเรื่องความรับผิดทางละเมิดและความรับผิดตามสัญญาเป็นฐานในการเรียกร้องสิทธิของผู้ได้รับความเสียหายและกำหนดให้ฟ้องคดียังศาลแพ่งและศาลจังหวัด เป็นผลให้มีปัญหาจากการปฏิบัติ ในหลายประการ เช่น เรื่องของภาระการพิสูจน์ที่ผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้กล่าวหาที่มีหน้าที่ต้องหา พยานหลักฐานต่าง ๆ มานำเสนอต่อศาล เรื่องของความล่าช้าในกระบวนการพิจารณาของศาล เนื่องจากศาลแพ่งและศาลจังหวัดต่างมีปริมาณคดีจำนวนมาก ในเรื่องของอำนาจต่อรองระหว่าง ผู้ผลิตสินค้ากับผู้บริโภคสินค้า เป็นต้น นอกจากนี้ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นยังมีปัญหาทั้งในทางทฤษฎี กฎหมายและในทางปฏิบัติอีกหลายประการ รัฐบาลไทยจึงได้ต้องออกกฎหมายเฉพาะขึ้น เพื่อควบคุมให้ผู้ผลิตสินค้านำมามาตรฐานในกระบวนการผลิตและจำหน่ายเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ต่อผู้บริโภคสินค้าดังกล่าว จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น จากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 ซึ่งมีผลบังคับใช้ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 (Product Liability) โดยกฎหมายฉบับนี้นำหลักความรับผิดโดยเคร่งครัด (Strict Liability) มาปรับใช้กับการพิสูจน์ ความรับผิด มีผลให้ผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้สินค้าที่ไม่ปลอดภัยไม่จำเป็นต้อง พิสูจน์ถึงความไม่ปลอดภัยของสินค้า เพียงแต่แสดงให้เห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการใช้สินค้าดังกล่าวเท่านั้น เหตุที่กฎหมายยังไม่มีผลใช้บังคับในทันทีก็เนื่องจากตัวกฎหมายฉบับ นี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่ในประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเรียนรู้และศึกษาตัวบทกฎหมายและให้ โอกาสผู้ผลิต ผู้ประกอบการและผู้บริโภคปรับตัว⁴

เมื่อ พ.ศ. 2510 ประเทศในภูมิภาคอาเซียนได้จัดตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asia Nations หรือ Asean) หรือที่เรียกกันว่า อาเซียน จากการประชุมกันที่ประเทศไทย เดิมมีประเทศเข้าร่วม จำนวน 5 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ และประเทศไทย ต่อมาได้มี ประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมเพิ่มเติม จนปัจจุบันมีจำนวน 10 ประเทศ คือ ประเทศไทย สาธารณรัฐแห่ง

³ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. (2550). *สกบ.กับการคุ้มครองผู้บริโภค* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณการพิมพ์. หน้า 2.

⁴ มนูญ กุแก้ว. (2561). *พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?nid=1515. [2561, 14 เมษายน].

สหภาพเมียนมาร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา และเนการาบรูไนดารุสซาลาม โดยกลุ่มอาเซียนนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ซึ่งสร้างไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีของประชาชนบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2558 ได้ยกระดับการร่วมมือกันในภูมิภาคให้แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภูมิภาคใกล้เคียง จึงได้ประกาศ “ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2” (Declaration of ASEAN Concord II)⁵ แม้จะมีการรวมกลุ่มของประเทศสมาชิกเพื่อจัดตั้งเป็นสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asia Nations หรือ ASEAN) และมีประเทศสมาชิกหลาย ๆ ประเทศให้ความสนใจกับการคุ้มครองผู้บริโภคมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่ผลกระทบจากการขยายตัวในทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้ผลผลิตในทางอุตสาหกรรมกระจายไปยังผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น

จากการศึกษากฎหมายเรื่องความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องของกลุ่มประเทศ CLMVT กล่าวคือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันและมีวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน ผู้เขียนพบว่าการรวมกลุ่มกันในภูมิภาคอาเซียนนั้นทำให้เกิดตลาดในภูมิภาคขนาดใหญ่ขึ้น การผลิต การส่งออกและการบริการต่าง ๆ เป็นไปอย่างเสรีมากขึ้น รัฐต่างผ่อนผันมาตรการด้านภาษีในการนำเข้าสิ่งค้าเพื่อช่วยกระตุ้นการส่งออกโดยประเทศสมาชิกก็จำเป็นต้องสละสิทธิบางอย่างของรัฐตนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางการค้าขึ้นในภูมิภาค ประเทศไทยจึงได้จัดตั้ง กรมอาเซียน สังกัดกระทรวงต่างประเทศขึ้นเพื่อรองรับพันธกิจต่าง ๆ โดยผู้เขียนเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้น คือ

1) ปัญหาเงื่อนไขความรับผิดชอบของผู้ประกอบการในความซำรุดบกพร่องของสินค้า จากการศึกษาค้นคว้าผู้เขียนพบว่าในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนจำนวน 10 ประเทศ มีเพียงประเทศไทย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐมาเลเซีย และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์เท่านั้นที่มีกฎหมายกำหนดความรับผิดชอบต่อความเสียหายจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย หมายความว่าอีก 6 ประเทศที่เหลือ คือ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐ

⁵ Piyaonaom. (2561). *ประวัติอาเซียน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://sites.google.com/piyaonaom>. [2562, 14 เมษายน].

ประชาธิปไตยประชาชนลาว เนการาบรูไนดารุสซาลาม และราชอาณาจักรกัมพูชา ไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ใช้ภายในประเทศของตน หมายความว่าผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากการใช้สินค้าที่ไม่ปลอดภัยจำเป็นต้องพึ่งพาหลักกฎหมายทั่วไปในเรื่องของสัญญาและเรื่องละเมิด ใช้เป็นฐานในการฟ้องร้องให้ผู้ประกอบการหรือผู้ว่าจ้างให้ผลิตสินค้ารับผิดชอบ ซึ่งจะเป็นภาระแก่ผู้บริโภคในแต่ละประเทศอย่างมากในเรื่องภาระการพิสูจน์ความผิดของผู้ประกอบการ

อีกประเด็นคือนิยามของคำว่า “ผู้ประกอบการ” ที่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ผู้บริโภค หากประเทศที่กล่าวมาไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยใช้บังคับยอมไม่มีนิยามคำว่าผู้ประกอบการทำให้ศาลในประเทศนั้น ๆ ต้องพิจารณาว่า ผู้ประกอบการกับผู้บริโภคเป็นคู่สัญญาที่ได้ทำความตกลงกันหรือไม่ตามหลักเรื่องสัญญาหรือเป็นกรณีผู้ประกอบการประมาทเลินเล่อทำให้เสียหายตามหลักในเรื่องละเมิดหรือไม่ ต่อมาคือเรื่องนิยามของคำว่า “ชำรุดบกพร่อง” เหตุหรือลักษณะเช่นไรถึงเรียกว่าชำรุดบกพร่อง ต้องถึงขนาดใช้การไม่ได้ทั้งหมดหรือบางส่วนหรือเพียงกรณีเกิดความไม่ปลอดภัยขึ้นแก่ผู้บริโภคก็ถือว่าสินค้าชำรุดบกพร่องแล้ว ในส่วนนี้เป็นประเด็นที่ผู้เขียนสนใจศึกษาเพื่อลดความแตกต่างในตัวกฎหมายของแต่ละประเทศในกลุ่ม CLMVT ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา เพื่อยกระดับกฎหมายของกลุ่มประเทศดังกล่าวให้เกิดมาตรฐานในการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยในระดับเดียวกันนั่นเอง

2) ปัญหาเรื่องการกำหนดข้อยกเว้นและข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการไว้ในสัญญา คู่มือ หรือใบรับประกันสินค้า ซึ่งเป็นข้อยกเว้นหรือการจำกัดความรับผิดชอบที่ไม่เป็นธรรมหรือเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นต้น ตัวอย่างเช่น สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ที่กำหนดข้อจำกัดความรับผิดชอบไว้ในกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคมาตรา 24⁶ หากผู้ประกอบการพิสูจน์ได้ว่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในขณะผลิตสินค้าไม่เพียงพอจะตรวจสอบสินค้าว่ามีความปลอดภัยหรือไม่ก็หลุดพ้นความรับผิด ส่วนประเทศไทย มีส่วนที่บัญญัติในเรื่องเหตุยกเว้นความรับผิดในพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหาย ที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่

⁶ The Law on Protection of Consumer's Right 2010. Article 24 “Exemption from liability for damage caused by defective goods Organizations or individuals trading goods specified in Article 23 of this Law shall be exempt from compensation if they can prove that the defects of the good could not be detected with the scientific and technical knowledge at the time organizations or individuals trading goods supplied the defective good to consumers.”

ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 มาตรา 7⁷ และมาตรา 8⁸ จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีข้อกำหนดความรับผิดของผู้ประกอบการจำนวนหลายข้อมากกว่าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งกำหนดเหตุยกเว้นไว้เพียงข้อเดียว แต่ประเทศไทยไม่มีเหตุยกเว้นความรับผิดดังเช่นสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามกำหนดไว้

โดยผู้เขียนจะทำการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายภายในกลุ่มประเทศ CLMVT ว่าประเทศใดมีเงื่อนไขการจำกัดความรับผิดที่ไม่เป็นธรรม สร้างภาระให้แก่ผู้บริโภคเกินสมควร รวมถึงการเรียกร้องค่าเสียหายในกรณีต่าง ๆ เช่น ค่าเสียหายที่เป็นตัวเงิน ค่าเสียหายที่ไม่ใช่ตัวเงิน หรือในส่วนหลักการพิเศษของกฎหมายเรื่องความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย เช่น การเรียกคืนสินค้า การห้ามผู้ผลิตสินค้านำสินค้านั้นออกขาย และเรื่องอำนาจศาลในการสั่งให้ปิดกิจการหากเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการจงใจทำให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่ผู้บริโภค เป็นต้น

โดยผู้เขียนเห็นว่าข้อยกเว้นความรับผิดในกลุ่มประเทศอาเซียนต้องมีมาตรฐานขั้นต่ำในระดับเดียวกัน โดยจัดทำเป็นข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยเรื่องความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยขึ้น โดยใช้ตัวอย่างในสหภาพยุโรปที่มีกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าบกพร่องหรือไม่ปลอดภัย ที่เรียกว่า EC Directive on the Approximation of the Laws, Regulations and Administrative Provisions of the Member States concerning Liability for Defective Products หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า (EC Directive 85/374/EEC)⁹ ไม่เช่นนั้นจะเกิดความเหลื่อมล้ำในการดำเนินคดีเรื่องความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยของแต่ละประเทศ ซึ่งเป็นอุปสรรคให้ผู้ประกอบการตัดสินใจที่จะลงทุน

⁷ พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551. มาตรา 7 “ผู้ประกอบการไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายอันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยหากพิสูจน์ได้ว่า

- (1) สินค้านั้นมิได้เป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย
- (2) ผู้เสียหายได้รู้อยู่แล้วว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย หรือ
- (3) ความเสียหายเกิดขึ้นจากการใช้ การเก็บรักษาสินค้าไม่ถูกต้องตามวิธีใช้ วิธีเก็บรักษา คำเตือน หรือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าที่ผู้ประกอบการได้กำหนดไว้อย่างถูกต้องชัดเจนตามสมควรแล้ว”.

⁸ พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551. มาตรา 8 “ผู้ผลิตตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างให้ผลิตไม่ต้องรับผิดหากพิสูจน์ได้ว่าความไม่ปลอดภัยของสินค้าเกิดจากการออกแบบของผู้ว่าจ้างให้ผลิตหรือจากการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างให้ผลิต ทั้งผู้ผลิตไม่ได้คาดเห็นหรือไม่ควรจะได้คาดเห็นถึงความไม่ปลอดภัย”.

⁹ อนันต์ จันทร์โอภากร. (2559). *กฎหมายการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากสินค้า*. โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 78.

ภายในประเทศนั้นหรือไม่ เนื่องจากความเสียหายที่จะต้องรับผิดชอบผู้บริโภคมักมีมากกว่าอีกประเทศหนึ่ง ตลาดการค้าเสรีจึงไม่อาจเกิดขึ้นได้

3) ปัญหาด้านองค์การในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคและหน่วยงานที่รับผิดชอบฟ้องคดีแทนผู้บริโภค จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยนั้นมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นอีกทั้งยังมีสมาคมและมูลนิธิที่ให้การช่วยเหลือผู้บริโภคจำนวนมากเกิดขึ้นภายในประเทศไทย รวมถึงให้อำนาจสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในการมอบอำนาจให้องค์กรเอกชนหรือพนักงานอัยการฟ้องคดีแทน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 39¹⁰ และมาตรา 41¹¹ ได้ และกรณีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 โดยข้อสำคัญที่เพิ่มขึ้นจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 คือ การกำหนดให้มีคณะกรรมการว่าด้วยความปลอดภัยของสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นในมาตรา 14 และให้มีหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคด้านความปลอดภัย โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในส่วนที่ 1/1 โดยเพิ่มมาตรา 29/1 ถึง 29/17 ไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นการให้อำนาจคณะกรรมการว่าด้วยความปลอดภัยของสินค้าและบริการในการกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยของสินค้า มาตรการเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอันตรายของสินค้า อีกทั้งยังมีการนิยามศัพท์ไว้ในพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว เช่น นิยามของคำว่า “สินค้าที่เป็นอันตราย” “บริการที่เป็นอันตราย” เป็นต้น ซึ่งเป็นขั้นตอนควบคุมสินค้าให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดก่อนที่สินค้าจะถึงมือผู้บริโภค หากไม่ปฏิบัติตามก็จะมีมาตรการลงโทษต่างๆ ตามมานั่นเอง

ดังที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่ามาตรฐานในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคจากความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยของประเทศไทยนั้นอยู่ในระดับที่สูงมาก อาจเรียกได้ว่าประเทศไทยนำรูปแบบและวิธีการในการคุ้มครองผู้บริโภคมาจากสหภาพยุโรปเลยก็กล่าวได้

¹⁰ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. มาตรา 39 “ในกรณีคณะกรรมการเห็นสมควรเข้าดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคหรือเมื่อได้รับคำร้องขอจากผู้บริโภคที่ถูกละเมิดสิทธิ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานอัยการโดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมอัยการหรือคณะกรรมการในสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์เป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาแก่ผู้กระทำการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคในศาล และเมื่อคณะกรรมการได้แจ้งไปยังกระทรวงยุติธรรมเพื่อแจ้งให้ศาลทราบแล้ว ให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจดำเนินคดีตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้”.

¹¹ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. มาตรา 41 “ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค ให้สมาคมที่คณะกรรมการรับรอง ตามมาตรา 40 มีสิทธิในการฟ้องคดีแพ่ง คดีอาญา หรือดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้ และให้มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายแทนสมาชิกของสมาคมได้ ถ้ามีหนังสือมอบหมายให้เรียกค่าเสียหายแทนจากสมาชิกของสมาคม”.

แต่ในส่วนมาตรฐานในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคจากความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยของกลุ่มประเทศ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าประเทศไทย กล่าวคือ ประเทศดังกล่าวยังไม่มี การจัดตั้งองค์กรของรัฐขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บริโภคซึ่งได้รับความเสียหายจากการใช้สินค้าที่ไม่ปลอดภัย ผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยต้องดำเนินคดีฟ้องผู้ประกอบการและผู้ผลิตด้วยตนเอง ทำให้เกิดภาระด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ทั้งในเรื่องของการจ้างทนายความ ค่าธรรมเนียมศาลต่าง ๆ

ผู้เขียนเห็นว่าการส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ จัดตั้งองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น โดยกำหนดไว้ในข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอาเซียนลงนามรับรองและอนุวัติไปใช้เป็นกฎหมายภายในประเทศของตนให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน ก็จะเป็นผลดีแก่ผู้บริโภคทั่วทั้งภูมิภาคอาเซียน อีกทั้งยังสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภคจากประเทศอื่น ๆ ที่นำเข้าสินค้าของภูมิภาคอาเซียน หรือมาท่องเที่ยวและใช้สินค้าในภูมิภาคอาเซียนว่าตนจะได้รับความปลอดภัยจากสินค้าและบริการ รวมถึงมีองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการฟ้องคดีแทนตนด้วย ก็จะทำให้ตลาดการค้าในภูมิภาคอาเซียนและการท่องเที่ยวมีความน่าสนใจจากต่างชาติเพิ่มมากยิ่งขึ้น

4) ปัญหาสุดท้ายที่ผู้เขียนพบคือปัญหาเรื่องการฟ้องคดีโดยนำหลักความรับผิดชอบเด็ดขาดซึ่งมีในกฎหมายความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยมาใช้ เปรียบเทียบกับการฟ้องคดีตามหลักกฎหมายแพ่งในเรื่องสัญญาซื้อขายและสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งต้องฟ้องต่อศาลแพ่ง ภาระการพิสูจน์ที่ต่างกัน อำนาจศาลที่จะบังคับให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่ต่างกัน ก็จะเป็นข้อได้เปรียบเสียเปรียบกันในการดำเนินคดี เนื่องจากหลักความรับผิดชอบเด็ดขาดนั้นมีบทสันนิษฐานของกฎหมายซึ่งผลักภาระการพิสูจน์ให้แก่ผู้ผลิตในการพิสูจน์ว่าผู้บริโภคใช้สินค้าของตนไม่ถูกต้องอย่างไร ต่างจากหลักในเรื่องแพ่งที่ภาระการพิสูจน์ตกอยู่แก่ฝ่ายผู้บริโภคที่ต้องพิสูจน์ว่าผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการมีการกระทำใดที่เป็นการทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภค ซึ่งการพิสูจน์ดังกล่าวเป็นเรื่องยากเนื่องจากกระบวนการในการผลิตต่าง ๆ อยู่ในความรู้เห็นของผู้ผลิตฝ่ายเดียว ยกที่ผู้บริโภคจะเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ และปัญหาอีกเรื่องคือในกรณีที่มีผู้บริโภคจำนวนมากเสียหายจากสินค้าในลักษณะเดียวกันจากกรณีเดียวกันซึ่งสามารถดำเนินคดีแบบกลุ่มได้ ซึ่งข้อแตกต่างของการดำเนินกระบวนการพิจารณาแบบสามัญกับกระบวนการดำเนินคดีแบบกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะเป็นพิเศษมีความแตกต่างจากการดำเนินคดีในศาลแพ่งทั่วไปหลายประการ ซึ่งผู้เขียนจักได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขในบทต่อไป

จากการศึกษาผู้เขียนเห็นว่าควรมีการกำหนดหลักเรื่องความรับผิดชอบไว้ในข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย เนื่องจากหลักการนี้จะช่วยให้ผู้บริโภคได้รับความคุ้มครองที่มากขึ้นจากภาระการพิสูจน์ที่ผู้เสียหายเพียงแต่พิสูจน์ว่าสินค้านั้นมีความชำรุดบกพร่องและความเสียหายที่ตนได้รับนั้นเป็นผลมาจากความชำรุดบกพร่องนั้น แต่ไม่ต้องพิสูจน์ถึงความประมาทเลินเล่อของผู้ผลิตหรือผู้ขายสินค้า ซึ่งต่างจากภาระการพิสูจน์ในทางแพ่งในเรื่องของสัญญาที่ต้องพิสูจน์ว่ามีการทำสัญญากันขึ้นจริงและสัญญาใช้บังคับได้ หรือในเรื่องของละเมิดที่ต้องพิสูจน์ถึงความจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ผลิตหรือผู้ขายสินค้า โดยไม่มีบทสันนิษฐานของกฎหมายอย่างเช่นเรื่องความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยมาช่วยในการพิสูจน์

ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดทำให้พอทราบได้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยนั้น กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะประเทศ CLMVT บางประเทศมีกฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ แต่ในบางประเทศไม่มีกฎหมายดังกล่าว ทั้งในส่วนรายละเอียดของกฎหมายภายในของแต่ละประเทศมีความแตกต่างในรายละเอียดพอสมควร เช่น เรื่องความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ ภาระการพิสูจน์ของผู้บริโภค เงื่อนไขความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ ขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ เหตุยกเว้นความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ เป็นต้น โดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนต้องการเปรียบเทียบและชี้ให้เห็นปัญหาของการไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยขึ้นใช้บังคับภายในประเทศตน การจำกัดความรับผิดชอบซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้บริโภค ปัญหาหน่วยงานที่รับผิดชอบในการฟ้องคดีแทนผู้บริโภค ปัญหาเรื่องของความรับผิดชอบเด็ดขาด ในบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย และปัญหาสุดท้ายคือเรื่องของการฟ้องคดีแบบกลุ่มในคดีผู้บริโภค ซึ่งผู้เขียนจักเน้นไปที่กลุ่มประเทศ CLMVT ได้นำเสนอให้ทราบในบทต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่ากฎหมายความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยของกลุ่มประเทศ CLMVT มีหรือไม่ เงื่อนไขความรับผิดชอบเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และมีข้อดี ข้อเสียตรงจุดไหน
2. เพื่อศึกษาว่าเหตุยกเว้นและข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการของกลุ่มประเทศ CLMVT เป็นธรรมแก่ผู้บริโภคหรือไม่

3. เพื่อศึกษาว่าองค์กรในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคและหน่วยงานที่รับผิดชอบฟ้องคดีแทนผู้บริโภคมีข้อดี ข้อเสีย สะดวก รวดเร็ว แก่ผู้บริโภคที่ฟ้องคดีด้วยตนเองหรือไม่

4. เพื่อศึกษาข้อแตกต่างของการดำเนินกระบวนการพิจารณาแบบสามัญกับกระบวนการดำเนินคดีแบบกลุ่ม มีปัญหาในส่วนใดและควรได้รับการแก้ไขด้วยวิธีใด

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ผู้เขียนมุ่งศึกษากฎหมายความรับผิดที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยของกลุ่มประเทศ CLMVT คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประเทศไทย เนื่องจากเป็นประด้อยพัฒนา และมีเขตพื้นที่ติดต่อกันและค้าขายกับประเทศไทยและมีวัฒนธรรมใกล้เคียงกัน จากการศึกษาพบว่า เมื่อเริ่มใช้กฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยของกลุ่มประเทศ CLMVT ผู้เขียนต้องการเปรียบเทียบและชี้ให้เห็นปัญหาของการไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดต่อความเสียหายอันเกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยขึ้นใช้บังคับภายในประเทศตน การจำกัดความรับผิดซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้บริโภค ปัญหาหน่วยงานที่รับผิดชอบในการฟ้องคดีแทนผู้บริโภค และปัญหาเรื่องของความรับผิดเด็ดขาดในบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดต่อความเสียหายอันเกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย และปัญหาสุดท้ายคือเรื่องของการฟ้องคดีแบบกลุ่มในคดีผู้บริโภค

จากปัญหาที่เกิดขึ้นผู้เขียนจะเสนอแนวทางการจัดทำข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย เพื่อให้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยนำหลักความรับผิดโดยเคร่งครัด (strict liability) มาปรับใช้ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับผลกระทบจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยในภูมิภาคอาเซียน และแก้ไขกฎหมายความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยของประเทศไทยให้สอดคล้องกับข้อตกลงดังกล่าว

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษากฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคและความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2552 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 กฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asia Nations หรือ ASEAN) กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยเฉพาะกลุ่มประเทศ CLMVT กฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยของประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยเฉพาะกลุ่มประเทศ CLMVT บทความต่าง ๆ คำพิพากษาของศาล หนังสืออ้างอิง เว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ วิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเลือกเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้ให้เห็นประเด็นปัญหาและแนวทางที่แก้ไข

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

รวบรวมข้อมูลโดยการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) เท่าที่จำเป็นเพื่อมาสังเคราะห์และวิเคราะห์และนำส่วนที่เกี่ยวข้องมาจัดทำแผนงานวิทยานิพนธ์ โดยรวบรวมเสนอแนวคิดและทฤษฎีทั้งในประเทศและต่างประเทศรวมทั้งความเห็นของนักวิชาการและความเห็นส่วนตัวให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบเพื่อปรับปรุงและแก้ไข

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบว่ากฎหมายความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยของกลุ่มประเทศ CLMVT มีหรือไม่ เปรียบความรับผิดชอบเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และมีข้อดีข้อเสียตรงจุดไหน
2. ทำให้ทราบว่าเหตุยกเว้นและข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการของกลุ่มประเทศ CLMVT เป็นธรรมแก่ผู้บริโภคหรือไม่
3. ทำให้ทราบว่าองค์กรในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคและหน่วยงานที่รับผิดชอบฟ้องคดีแทนผู้บริโภคมีข้อดี ข้อเสีย สะดวก รวดเร็ว แก่ผู้บริโภคที่ฟ้องคดีด้วยตนเองหรือไม่
4. ทำให้ทราบว่าข้อแตกต่างของการดำเนินกระบวนการพิจารณาแบบสามัญกับกระบวนการดำเนินคดีแบบกลุ่ม มีปัญหาในส่วนใดและควรได้รับการแก้ไขด้วยวิธีใด